

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF TER HOOGTE VAN DE HENDRIK BRUGMANSTRAAT TE BRUGGE (PROV. WEST-VLAANDEREN)

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN



ABO Archeologische Rapporten 689

Rapport opgemaakt door: Tine Van denhaute



Derbystraat 51

9051 Gent

oktober 2018

Dossiernr. 23678.R.01

Projectcode OE: 2018C258

Gent

COLOFON

Titel

Archeologische evaluatie van het bodemarchief ter hoogte van de Hendrik Brugmanstraat te Brugge (prov. West-Vlaanderen)

Auteur

Tine Van denhaute

Projectnummer

- 23678 (intern)
- 2018C258 (Agentschap Onroerend Erfgoed)

Plaats en Datum

Gent, september/oktober 2018

Reeks en nummer

ABO archeologische rapporten 689

ISSN 2406-3940

Inhoud

1	Inleiding.....	4
1.1	Thesaurus.....	4
1.2	Administratieve gegevens.....	4
1.3	Wettelijk kader.....	4
1.4	Afbakening studiegebied.....	5
1.5	Aanleiding van het onderzoek.....	6
2	Gemotiveerd advies.....	7
3	Kwaliteitscontrole en ondertekening.....	8
4	Bibliografie.....	9

Lijst van figuren

Figuur 1: Het studiegebied aangeduid op de GRB-basiskaart (Geopunt 2018).....	5
---	---

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGEN

1 INLEIDING

1.1 THESAURUS

Bureauonderzoek, Brugge, station Brugge, Sint-Michiels, Hendrik Brugmanstraat, vrijgave

1.2 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode	Onroerend Erfgoed: 2018C258
ISSN-nummer	2406-3940
Erkend Archeoloog	ABO nv
Erkenningsnummer	OE/ERK/Archeoloog/2017/00167
Naam + adres onderzoeksgebied	
• Straat + nr.:	Hendrik Brugmanstraat (zonder nummer)
• Postcode:	8000
• Fusiegemeente:	Brugge
• Land:	België
Lambertcoördinaten (1972) X/Y (EPSG:31370)	N: 69826,4820/210108,6078 O: 69873,2922/209994,9257 Z: 69775,9566/209942,9142 W: 69718,7440/210055,8533
Kadaster	
• Gemeente:	Brugge
• Afdeling:	25
• Sectie:	B
• Percelen:	Zonder perceelnummer
Onderzoekstermijn	September/oktober 2018
Thesaurus	Bureauonderzoek, Brugge, station Brugge, Sint-Michiels, Hendrik Brugmanstraat, vrijgave

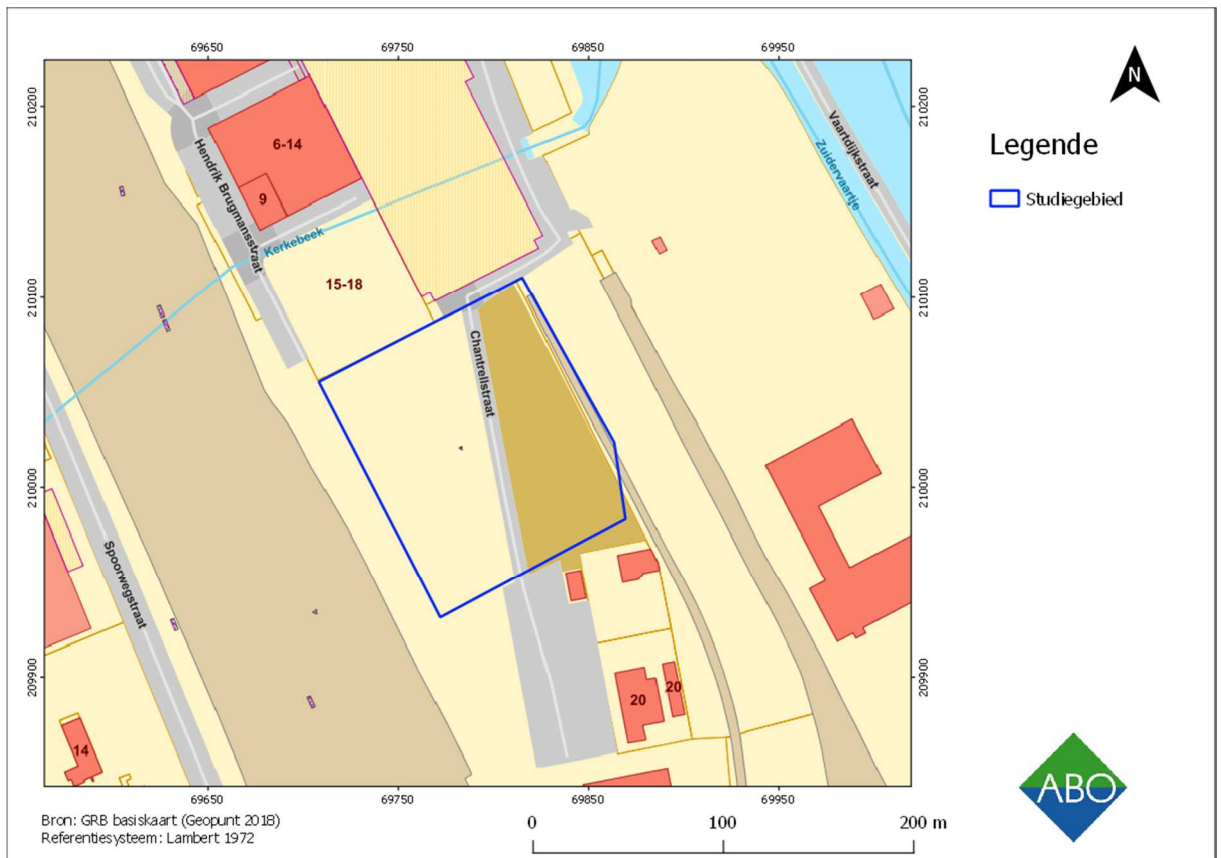
1.3 WETTELIJK KADER

Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de initiatiefnemer naar aanleiding van de inrichting van een terrein aan het station van Brugge als ondergrondse parking met bovengronds kantoor- en winkelruimtes.

Doordat de oppervlakte van de percelen waarop deze ingreep betrekking heeft de grens van 3.000m² overschrijdt (ca. 15.696m²) en de ingreep in de bodem de grens van 1.000m² overschrijdt (ca. 15.696m²) buiten een archeologische zone, moet er in het kader van het Onroerend Erfgoeddecreet voorafgaand aan een bouwvergunning, een archeologienota worden opgemaakt om het archeologisch potentieel te evalueren (art.5.4.1. Onroerend Erfgoeddecreet). Hierbij wordt bijgevolg een archeologienota opgemaakt op basis van bureauonderzoek.

1.4 AFBAKENING STUDIEGEBIED

Het studiegebied maakt deel uit van Sint-Michiels, een deelgemeente van Brugge. Het terrein is gelegen ten zuiden van de Hendrik Brugmanstraat en Chantrellestraat te Brugge. Een gedeelte van de Chantrellestraat loopt door het studiegebied. Na de werken zal de Chantrellestraat omgeleid worden en niet meer door het studiegebied lopen. Figuur 1 toont de ligging van het studiegebied op de GRB basiskaart. Op figuur 2 is het studiegebied te zien op het kadasterplan. Op deze laatste kaart is te zien dat aan het projectgebied (nog) geen perceelnummer werd toegekend.



Figuur 1: Het studiegebied aangeduid op de GRB-basiskaart (Geopunt 2018)

1.5 AANLEIDING VAN HET ONDERZOEK

Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de initiatiefnemer naar aanleiding van de inrichting van een terrein aan het station van Brugge als ondergrondse parking met bovengronds kantoor- en winkelruimtes.

Doordat de oppervlakte van de percelen waarop deze ingreep betrekking heeft de grens van 3.000m² overschrijdt (ca. 15.696m²) en de ingreep in de bodem de grens van 1.000m² overschrijdt (ca. 15.696m²) buiten een archeologische zone, moet er in het kader van het Onroerend Erfgoeddecreet voorafgaand aan een bouwvergunning, een archeologienota worden opgemaakt om het archeologisch potentieel te evalueren (art.5.4.1. Onroerend Erfgoeddecreet). Hierbij wordt bijgevolg een archeologienota opgemaakt op basis van bureauonderzoek.

De ondergrondse parkeergarage zal aangelegd worden met twee verdiepingen. De bodemingreep houdt een afgraving van de grond tot 6m-mv in over de gehele oppervlakte van het terrein.


2 GEMOTIVEERD ADVIES

Deze archeologienota werd opgesteld door ABO nv naar aanleiding van de bouw van een ondergrondse parkeergarage met kantoren en winkels op het gelijkvloers. Het doel van dit onderzoek was driedig. Ten eerste werd op basis van de beschikbare informatie nagegaan of er archeologische resten te verwachten zijn op het terrein. Ten tweede werd nagegaan hoe goed deze archeologische resten zijn bewaard en in hoeverre ze zijn bedreigd door de geplande sloopwerken. Ten derde werd nagegaan wat het potentieel tot kennisvermeerdering is.

- 1) Uit het historisch, archeologisch, en landschappelijk onderzoek (hst.3 en 4) blijkt dat studiegebied zich op een lichte verhoging in het landschap bevindt. Op ongeveer 2km ten westen van het studiegebied bevindt zich een zandrug. De bodem is geklasseerd als **OB**, het oorspronkelijke bodemtype is dus niet gekend. In de omgeving bevinden zich bodemtypes die minder geschikt zijn voor een gebruik als landbouwgrond of weiland. Het gebied lag aan de periferie van de ontwikkeling van zowel Brugge als Sint-Michiels. Historische kaarten vanaf de 18^{de} eeuw wijzen uit dat het studiegebied onbebouwd was en gebruikt werd als landbouwgrond. Pas vanaf de 19^{de} eeuw kwam hier een einde aan met de aanleg van treinsporen voor een stelplaats van de N.M.B.S op het studiegebied. Milieu-hygiënische boringen die op het studiegebied werden uitgevoerd hebben echter aangetoond dat het terrein reeds volledig verstoord is.
- 2) Op het studiegebied zal een ondergrondse parkeergarage met twee verdiepingen worden aangelegd. Op het gelijkvloers komen kantoren en winkels en bijkomende parkingruimte. De verstoring zal voor het gehele studiegebied tot ongeveer 6m-mv diep gaan.
- 3) Het archeologisch potentieel is **laag** op basis van een landschappelijke, historische en archeologische analyse. Het studiegebied bevond zich aan de periferie van zowel het historische centrum van Brugge als Sint-Michiels. Bovendien bevond het terrein zich vanaf de nieuwe tijd binnen een inundatiegebied.

Gelet op het lage potentieel en de aanwezige verstoring wordt **vrijgave** geadviseerd.

3 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	Director		2 oktober 2018
Toon Moeskops	Business Unit Manager		2 oktober 2018
Anouk Van der Kelen	Archeoloog / Kwaliteitsverantwoordelijke		2 oktober 2018
Jan Coenaerts	Archeoloog / Kwaliteitsverantwoordelijke		2 oktober 2018

4 BIBLIOGRAFIE

Agentschap Onroerend Erfgoed 2017a: Brugge - middeleeuwse stadsuitbreiding zuid [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/122097> (geraadpleegd op 6 april 2018).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2017b: Brugge - oudste kern [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121224> (geraadpleegd op 6 april 2018).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2017c: Kasteeldomein van Tillegem [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/77859> (geraadpleegd op 6 april 2018).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Poertoren [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/77859> (geraadpleegd op 6 april 2018).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2017e: Sint-Michiels [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121988> (geraadpleegd op 6 april 2018).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2017f: Station Brugge [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/77850> (geraadpleegd op 6 april 2018).

Bogemans F., Baeteman C., 2006: Kaartblad 14: Toelichtingen bij de Quartairgeologische kaart van België – Vlaams gewest. Ministerie van de Vlaamse gemeenschap, afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie, Brussel.

Bonduel L., Sint-Michiels: Geschiedenis van de Brugse rand, Brugge 1992.

CadGIS 2017: Kadasterkaarten [online], http://ccff-test1.minfin.be/cadgisweb/?local=nl_BE (geraadpleegd op 9 april 2018).

Decraemer S. 2010, Verslag: Archeologisch proefonderzoek in Ten Briele 5 te Sint-Michiels, Brugge, Brugge.

De Witte, H. 1984: Stadsarcheologisch onderzoek te Brugge (W-VI), *Archaeologia Mediaevalis* 7, 47.

De Witte, H. & De Groote, K. 1990: Stadsarcheologisch onderzoek te Brugge (W.-VI.), *Archaeologia Mediaevalis* 13, 43-46.

De Witte, H. 1992: Stadsarcheologisch onderzoek te Brugge van prehistorie tot het ontstaan van de middeleeuwse stad, *Westvlaamse Archaeologica* 8.2, 33-45.

Centrale Archeologische Inventaris: CAI 2018.

De Smet J., De oude hydrografie van de stad Brugge (*Ann. Soc. Ernul. Brug.*, 1949, pp. 5-22)

DOV Vlaanderen Bodemverkenner 2018: Topografische kaarten [online], <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage> (geraadpleegd op 9 april 2018)

Geopunt Vlaanderen 2018: Basiskaarten (Luchtfoto 2017, Stratenplan) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 9 april 2018).

Geopunt Vlaanderen 2018: Historische kaarten (Ferraris, Atlas van Buurtwegen, Vandermaelen, Popp) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 9 april 2018).

- Geopunt Vlaanderen 2018: Bodem kaarten (Bodemtypes, Bodemgebruik, Bodemerosie, WRB Soil Units, Tertiaire formaties, Quartaire formaties) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 9 april 2018).
- Heyvaert B. 2015: Archeologische prospectie Brugge Oude Gentweg (prov. West-Vlaanderen). Basisrapport, Monument Vandekerckhove afdeling archeologie Rapport 2015/15, Ingelmunster
- Hillewaert, B. 1993: Stadsarcheologisch onderzoek te Brugge (W.-VI.), *Archaeologia Mediaevalis* 16.1, 58-61
- HILLEWAERT B. 2003, Verslag van de prospectie aan de Boomgaardstraat in Brugge (Raakvlak, Dossiernr. 03/01)
- Nationaal Geografisch Instituut (NGI): Topografische kaart (1:10.000), [Online], www.ngi.be (geraadpleegd op 9 april 2018).
- Soers K. 1987: Assebroek. Archeologisch Inventaris Vlaanderen IX, Gent. CK: Soers: 1987b
- Thoen, H. & Vandermoere, N. 1987: Sint-Michiels (Brugge, W.-VI.): gepolijste bijl, *Archeologie* 1987 n°2, 144.
- Van Doorselaer, A. 1979: Archeologisch onderzoek te Brugge, *Archeologie* 1979.2, 71.
- Van Doorselaer, A. 1982: Brugge, *Archeologie* 1982.2, 114.
- Van Ranst E & Sys C., 2000, Eenduidige legende voor de digitale bodemkaarten van Vlaanderen (Schaal 1:20 000), Laboratorium voor bodemkunde, Universiteit Gent, Gent.
- Verwerft D. & Lambrecht G. 2012, Resultaten archeologisch proefonderzoek Ten Briele, Brugge, Raakvlak
- Verwerft D., Lambrecht G., Roelens F., 2013: Brugge Katelijnestraat - Resultaten archeologisch proefonderzoek, Brugge.